

BAGGRUNDSINFORMATION OM 'SKRIV FOR LIV' LANDENE OG RELEVANTE EMNER

De mennesker, vi skriver for i årets Skriv for Liv, kommer fra seks forskellige lande i henholdsvis Amerika, Afrika, Asien, Europa og Mellemøsten. Her kan du læse lidt om, hvordan den menneskeretlige situation ser ud i de lande, vi tager udgangspunkt i, samt de problemstillinger, vi berører i sagerne. Du, eller dine elever, vil kunne bruge dokumentet til især at opnå viden om:

Chad: Ytrings - og forsamlingsfrihed, samt manglende retssikkerhed

Finland: Definition af transpersoner og deres rettigheder i Danmark og Finland

Jamaica: Politidrab, kriminalitet, fattigdom og fordomme og systematisk straffrihed

Kina: Menneskerettighedsforkæmpere, tvangsrydninger i Kina og Brasilien forud for OL

Israel og De Besatte Palæstinensiske Områder:

Konfliktens baggrund, krænkelser under 50 års israelsk besættelse og det internationale samfund

Honduras: Retten til territorie og land, og miljø-og jordrettighedsforkæmpere

I dokumentet kan I også se henvisninger til flere kilder, herunder mindre artikler på dansk eller engelsk, og video - klip.

Rigtig god fornøjelse!

Chad/Tchad

Geografi, historie og økonomi

Chad er det femte største land i Afrika geografisk set og grænser op til Libyen, Sudan, Den Centralafrikanske Republik, Cameroun og Nigeria. Chad var koloniseret af Frankrig i mange år og blev uafhængigt i 1960. Derefter fulgte mange års væbnede konflikter og politisk uro, og Chad er også i dag præget af ustabilitet, vold og militære oprørsgrupper, der kæmper for egne interesser. Landet er et af verdens økonomisk mindst udviklede lande, hvilket blandt andet skyldes, at Chad ligger geografisk isoleret og har et ørkenklima med meget tørke. I den sydlige del af landet findes der olie, og Chad begyndte at eksportere sin olie i 2003 for at øge landets indtægter.

Styreform

Idriss Déby Itno, leder af en oprørsmilit, tog magten i 1990 og blev præsident. Han har besiddet posten lige siden. Selvom der er valg hvert fjerde år, og oppositionspartier nu er tilladt, er Chad et autoritært regime. Præsident Idriss Déby Itno dominerer hele det politiske og juridiske system med mulighed for at udnævne regeringsmedlemmer, dommere og generaler mv. Déby Itno gør alt for at holde på magten, og i forbindelse med præsidentvalget i 2016 blev menneskerettighedsforkæmpere, journalister, samt politikere og soldater, som støtter oppositionen, udsat for systematisk forfølgelse.

Krænkelser af ytrings- og forsamlingsfriheden

Ytrings- og forsamlingsfriheden er stærkt begrænset i Chad. Det er ofte svært for folk at få adgang til de sociale medier, og på dagen for præsidentvalget i april 2016 blev der lukket ned for alle internetforbindelser, mobilnetværk og sms-tjenester. Internationale filmhold fik frataget retten til at dække valget. Menneskerettighedsforkæmpere og den politiske opposition udsættes for trusler og vilkårlige anholdelser i forbindelse med planlægning af og afholdelse af fredelige demonstrationer. Siden 2014 har 65 foreninger fået forbud mod at demonstrere. Regeringsstyrkerne har i flere tilfælde skudt mod fredelige demonstranter, hvilket især har kostet helt unge mennesker livet.

Fængsling, tortur og tvungen forsvinding

I forbindelse med fængsling har politiet og militæret i flere tilfælde tortureret de indsatte med vold, elektrochok og tåregas. Der rapporteres næsten månedligt om, at menneskerettighedsaktivister og oppositionspolitikere forsvinder efter at være blevet anholdt af politiet. De fængslede er ofte blevet idømt hårde straffe uden retfærdig rettergang.

Menneskerettighedssituationen i det vestlige og centrale Afrika

Mahadine, som er fokus for dette års Skriv for Liv, er blot et af de mange ofre i Chad. Desværre er det en tendens i hele den vestlige og centrale del af Afrika, hvor 87 menneskerettighedsaktivister og 48 journalister er blevet anholdt siden 2014, og en demonstrant dræbes hver femte dag.

Læs mere her:

Amnesty Internationals artikel fra september 2017 med henvisning til rapport om Chad:

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2017/09/chad-increasing-use-of-repressive-laws-amid-brutal-crackdown-on-human-rights-activists/>

Amnesty Internationals årsrapport om Chad:

<https://www.amnesty.org/en/countries/africa/chad/report-chad/>

Om angreb på menneskerettighedsforkæmpere i den vestlige og centrale del af Afrika:

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2017/05/west-and-central-africa-attacks-on-human-rights-activists-reach-dangerous-levels/>

Chad og tvungne forsvindinger:

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2016/04/chad-light-must-be-shed-on-the-fate-of-missing-people/>

Finland

Hvad er en transperson?

Hvis man er transperson eller transkønnet, som det også kan hedde, er der ikke overensstemmelse mellem det køn, man blev tildelt ved fødslen (på baggrund af barnets genitaler), og det køn, man identificerer sig som (ens kønsidentitet). Begrebet kønsidentitet referer til den måde, en person opfatter og identificerer sit køn på. Transpersoner bryder nogle gange med de kønsnormer, der er i samfundet, og forestillingen om, at der kun findes to køn.

En transkønnet mand er en person, der blev tildelt det kvindelige køn ved fødslen, og en transkønnet kvinde er en person, der blev tildelt det mandlige køn ved fødslen.

Betegnelsen transkønnet kan også rumme de personer, som hverken føler sig som mand eller kvinde, men som eksempelvis føler sig som begge køn eller intet køn overhovedet. Ens kønsidentitet (følelsen af at være mand, kvinde eller noget helt andet) er ikke nødvendigvis statisk, men kan være flydende og variere i løbet af ens liv.

Retten til at bestemme over egen krop og kønsidentitet

Ethvert menneske har ret til at bestemme sin egen kønsidentitet. Alligevel bliver mange transpersoner over hele verden diskrimineret, både i samfundet og af staten, hvis de har en anden kønsidentitet end det køn, de blev tildelt ved fødslen.

Mange transpersoner ønsker at ændre juridisk køn (skifte cpr nummer og navn) og modtage en 'kønsmodificerende behandling'. Denne kan blandt andet bestå af behandling med hormoner og operationer. Men det er ikke alle, der føler det behov.

Transkønnedes rettigheder i Finland

I Finland oplever transkønnede store problemer med at få deres kønsidentitet anerkendt juridisk samt i adgangen til sundhed. Finlands cpr-system minder meget om det danske. Ligesom i det danske system definerer de sidste cifre i ens cpr-nummer, om man er kvinde eller mand. Men hvis man vil have ændret det køn, man er registreret som, eller ønsker at skifte navn til et som er typisk for det modsatte køn, og hvis man ønsker at modtage 'kønsmodificerende behandling', skal man i Finland opfylde en række kriterier:

1. At man er over 18 år
2. At man bliver steriliseret
3. At man får den psykiatriske diagnose "transsexualisme"
4. At man permanent føler at man tilhører "det modsatte køn"
5. At man lever i den kønsrolle, der er karakteristisk for det køn man ønsker at ændre identitet til
6. At man lever alene, eller at ens ægtefælle giver tilladelse til et juridisk kønsskifte

Amnesty International vurderer, at de finske regler er problematiske, da tvangssterilisering er en umenneskelig og nedværdigende behandling. En tvungen psykiatrisk diagnose er en 'sygeliggørelse' og fratager transpersoner muligheden for at definere deres egen kønsidentitet.

Senest i august 2017 afviste den finske regering at implementere en række af FN's Menneskerettighedsråd's anbefalinger, der havde til formål at ændre den finske lovgivning på området.

Sakris Kupila, som er fokus for dette års Skriv for Liv, kæmper for at få ændret den finske lovgivning for at sikre en værdig behandling af alle transpersoner og retten til at bestemme over egen krop og kønsidentitet.

Transkønnedes rettigheder i Danmark

I Danmark har der de senere år også været fokus på dette emne. Som det første land i verden, besluttede Danmark i 2017, at transkønnethed ikke længere skal klassificeres som en psykisk lidelse, og det kom af WHO-listen over psykiske sygdomme.

Behandlingen af transkønnede foregår stadig i psykiatrien. Dette er problematisk, da den nødvendige behandling ikke er af psykiatrisk, men fysisk karakter. Derfor mener Amnesty, at transkønnede i stedet bør tilbydes behandlinger på baggrund af informeret samtykke. Det vil sige, at den transkønnede bliver informeret om virkningen af en given behandling og derefter selv kan træffe en beslutning om, hvorvidt vedkommende vil modtage behandling – ligesom de fleste andre danskere kan.

Du kan læse mere om emnet her:

Dansk ordbog om begreber vedrørende transpersoner:

https://amnesty.dk/media/2267/a6_amnesty_trans_ordbog_fogra29unc.pdf

Kort artikel om Sakris Kupila og underskriftsindsamling:

<https://www.amnesty.org/en/get-involved/take-action/stand-with-finland-transgender-human-rights-defender-sakris/>

Danske Amnesty pressemeddelelser og webartikler om Danmark og transkønnede:

<https://amnesty.dk/danske-pressemeddelelser/danmark-viser-vejen-for-transkoennedes-rettigheder>

<https://amnesty.dk/nyhedsliste/2017/transkoennede-kraenkes-stadig-paa-klinik>

<https://amnesty.dk/emner/lighed/transrettigheder>

Amnesty om situationen for transkønnede i Finland:

<https://www.amnesty.org/en/documents/eur20/003/2013/en/>

Jamaica

Historie og samfund

Jamaica, der ligger i Det Caribiske Hav, har været beboet siden år 650 af mennesker, der sejlede dertil fra det sydamerikanske fastland. Siden hen har øen været koloniseret i næsten 500 år, først af det spanske imperium (1494-1655) og siden af det engelske (1655-1962). Englænderne tvang tusindvis af mennesker fra det afrikanske kontinent til øen. De, som overlevede turen over havet, blev tvunget til at arbejde som slaver i store plantager. På grund af Jamaicas historie for slaveri har en stor del af den jamaicanske befolkning i dag afrikanske rødder.

Jamaica blev selvstændigt i 1962. Landet kæmper fortsat med fattigdom og ulighed, ligesom der er store problemer med korruption i statsapparatet. Der bor knap 3 millioner mennesker på Jamaica.

Politidrab

Jamaica har i årevis haft store problemer med politidrab. Amnesty anslår, at over 3.000 mennesker er blevet dræbt af politimyndigheder siden 2000. Alene i 2016 blev 101 mennesker dræbt. De politibetjente, som udfører drabene, er ofte maskerede og fremstår meget målrettede i deres aktioner, hvilket tyder på, at de har fået ordrer fra en højere instans. Oftest dør ofre af skud, enten i deres eget hjem eller på gaden, men der er også eksempler på, at personer er blevet anholdt, ført væk og derefter tortureret og dræbt i politiets varetægt.

Kriminalitet, fattigdom og fordomme

Jamaica har store problemer med fattigdom og organiseret kriminalitet. Landet har således også en af verdens højeste mordrater.

Politiet forsøger angiveligt at bekæmpe den hårde kriminalitet med en strategi, der er hurtigere og billigere end ressourcekrævende efterforskning, nemlig at skyde potentielle kriminelle. I 2015 gjorde politiet sig derfor selv skyldig i at stå for otte procent af alle mord begået i Jamaica.

Det er ligeledes en klar tendens, at det oftest er unge mænd fra fattige boligområder, som angribes af politiet. I Jamaica er det manges opfattelse, at politiet stigmatiserer og kriminaliserer mennesker, der lever i fattigdom.

De efterladte og retssystemet

Det er typisk kvinder, som fører an i arbejdet med at søge retfærdighed, når et familiemedlem bliver dræbt af politiet. Kvinderne og deres familier oplever dog ofte at blive truet og angrebet af politiet på grund af disse bestræbelser. Dele af politistyrken modarbejder, at drabene bliver efterforsket. Der er også adskillige eksempler på, at politiet er dukket op ved retssager og begravelser i forsøget på at intimidere de efterladte. Derudover er det jamaicanske retssystem langsomt og mangelfuldt. Mange sager tages ikke op, og de skyldige politibetjente bliver aldrig stillet til ansvar.

Systematisk straffrihed

Der hersker udbredt straffrihed for politibetjente, der begår politidrab og andre menneskerettighedskrænkelser. Politidrab er blevet normaliseret og anses i store dele af samfundet for at være en nødvendighed i kampen mod hård kriminalitet. De jamaicanske myndigheder siger, at de arbejder for at forbedre dette, men endnu er kun en håndfuld politibetjente blevet retsforfulgt i forbindelse med drab.

Shackelia Jackson, som er fokus for dette års Skriv for Liv, kæmper for retfærdighed, efter at hendes 29-årige bror blev skudt af politiet. Shackelia og hendes familie er blevet intimideret og truet for det arbejde, Shackelia udfører.

Læs mere her:

Kort video om politimord i Jamaica:

<https://www.youtube.com/watch?v=JmSZWaf37hU>

Artikel af Schackelia Jackson:

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2017/03/together-we-are-stronger/>

Amnesty Internationals hjemmeside om Schackelia Jackson:

<http://time4justice.org/>

Øvrige Amnesty rapporter og artikler:

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2017/01/jamaica-s-deadly-police-we-live-in-constant-fear/>

<https://www.amnesty.org/en/documents/amr38/5092/2016/en/>

Kina

Befolkning og styreform

Kina er et land med omkring 1,2 milliarder indbyggere, hvoraf 22 millioner bor i hovedstaden Beijing. Kinas befolkning består af 56 forskellige nationaliteter fordelt i 23 provinser. Officielt slår forfatningen fast, at Kinas Kommunistiske Parti (KKP), som har siddet på magten siden 1948, er "hele det kinesiske folks kerneledelse".

Menneskerettighedsforkæmpere i Kina er jaget vildt

Styret i Kina er kendt for dets hårdhændede metoder, strenge censur og krænkelser af menneskerettighederne. Kina er det land i verden, der gennemfører flest henrettelser.

Menneskerettighedsforkæmpere sættes under politiovervågning eller i husarrest, hvis de kritiserer de kinesiske myndigheder. Eksempelvis fik den kinesiske nobelpristager Liu Xiaobo i 2009 en fængselsstraf på 11 år alene på baggrund af sit fredelige arbejde for politiske reformer. Årsagen til straffen var, at han havde 'opildnet til statsfjendtligheder'. Efter otte års fængsel tog en kræftsygdom livet af ham i sommeren 2017; han var blevet nægtet behandling i udlandet. Samtidig har hans kone og familie været i husarrest og er blevet overvåget i årevis.

I de seneste to år har den kinesiske regering helt systematisk forfulgt og chikaneret advokater og aktivister. Omkring 250 menneskerettighedsadvokater og forkæmpere er blevet fængslet, har været udsat for tortur eller mishandling og er blevet tvunget til at afgive falske tilståelser. Advokater er i stigende grad i frontlinjen i kampen for rettigheder i Kina, da flere og flere borgere går til domstolene for at få adgang til deres basale rettigheder. Der er også mange eksempler på, at advokater er blevet frataget deres advokatbestalling og er 'forsvundet'. Ud af Kinas 204.000 advokater er der kun få hundrede, der tør påtage sig sager om menneskerettigheder.

Tvangsrydninger i Kina i forbindelse med OL

Ni Yulan, der er fokus for dette års Skriv for Liv, har siden 2002 kæmpet mod tvangsrydningerne af op mod 1,5 millioner menneskers hjem i Beijing, som er blevet udført i forbindelse med OL i byen i 2008. Hun filmede blandt andet rydningerne og har ydet gratis retshjælp til mennesker, hvis boliger blev tvangsryddet op til OL. Hun blev arresteret for dette arbejde lige inden OL i 2008. Ifølge Amnesty er behandlingen af Ni Yulan politisk motiveret og har til formål at standse hendes arbejde for ofre for husrydninger i Beijing.

Tvangsrydninger i forbindelse med andre sportsbegivenheder

Kina er ikke alene om at krænke menneskerettighederne i forbindelse med sportsbegivenheder som OL. Både i forbindelse med VM og OL i Rio de Janeiro (2014 og 2016) og i forbindelse med det kommende VM i Qatar i 2022 er der brugt hårdhændede metoder for at gøre klar til sportsbegivenhederne.

Flere tusinde mennesker er blevet dræbt af politiet i Rio, siden byen fik tildelt OL-værtskabet i 2009. Alene i perioden 2009 til 2016 mistede 2.500 mennesker livet. I 2014 var det sydamerikanske land vært for VM i fodbold. Ved demonstrationer før og under den store sportsbegivenhed blev dusinvis af mennesker såret og flere hundrede vilkårligt anholdt og tilbageholdt af politiet. Derudover underskrev Brasiliens regering den 10. maj 2016 en særlig OL-lov, der indsnævrer retten til at ytre sig og samles til fredelige demonstrationer i mange områder af værtsbyen.

Læs mere her:

Amnestys artikler om den kinesiske nobelpristager, Liu Xiaobo og hans kone:

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2017/08/china-tens-of-thousands-demand-president-xi-frees-liu-xia/>

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2017/07/liu-xiaobo-a-giant-of-human-rights-lasting-legacy-for-china-and-the-world/>

Amnestys artikel om krænkelse på aktivister og advokater i Kina:

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2017/07/china-end-ruthless-crackdown-human-rights-lawyers-activists/>

Dansk artikel om opfordring til kritisk dækning af OL i Beijing:

<https://amnesty.dk/nyhedsliste/arkiv-2012/tidligere-ol-deltagere-opfordrer-til-kritisk-daekning-af-ol-i-beijing>

Dansk artikel om risiko for drab og politivold under OL i Brasilien:

<https://amnesty.dk/nyhedsliste/2016/amnesty-stor-risiko-for-drab-og-politivold-under-ol-i-brasilien>

Israel og De Besatte Palæstinensiske Områder

Staten Israel og de palæstinensiske områder

Både israelere og palæstinensere er folkeslag, som oprindeligt har rødder i det område, som i dag betegnes Israel og Palæstina. Den israelske stat grænser op til Jordan, Syrien, Egypten og de palæstinensiske områder. Hvem der historisk, politisk og religiøst har ret til området er fortsat det centrale stridspunkt for konflikten mellem israelere og palæstinensere.

Palæstinenserne har en lang historie i området. Palæstina har historisk været styret af flere forskellige magthavere og har rummet mange forskellige folkeslag i århundreder. Palæstinens grænser blev fastlagt efter 1. verdenskrig i 1918, men var fra 1922 under britisk styre.

Historisk har flere jødiske befolkningsgrupper ligeledes været bosat i området, og efter 2. Verdenskrig fremsatte FN's Generalforsamling derfor en ikke-juridisk anbefaling om, at Palæstina burde deles i to, en palæstinensisk og en jødisk del.

Ved Israels udnævnelse som stat i 1948 udbrød der krig mellem Israel og flere af dets arabiske nabolande. Hundrede tusinder af palæstinensere flygtede fra området og da krigen var slut to år senere, regerede Israel reelt et område, som var langt større end det, FN oprindeligt havde anbefalet.

50 års israelsk besættelse

I 1967 udbrød der igen krig mellem Israel på den ene side og Jordan, Syrien og Egypten på den anden. Krigen, som kaldes Seksdageskrigen, afsluttedes ved at det israelske militær erobrede Vestbredden, Gaza og Østjerusalem. Det er nu 50 år siden, og 600.000 israelske bosættere har sidenhen besat disse områder. Mange palæstinensere er derfor blevet fordrevet fra deres hjem, og store dele af de palæstinensiske samfund er blevet fragmenteret og opløst.

Forholdet mellem israelere og palæstinensere har siden besættelsen været højspændt. Palæstinenserne har organiseret sig i kampen for selvstyre og for at blive anerkendt som stat, mens israelerne har kæmpet for at fastholde de besatte områder.

I 1993 indgik den daværende palæstinensiske bevægelse PLO og den israelske stat en fredsftale. Den såkaldte Oslo-aftale gik ud på, at PLO anerkendte Israels ret til at eksistere mod selv at blive anerkendt som legitim forhandlingspartner i processen for at etablere et palæstinensisk selvstyre. Med aftalen respekterede begge parter hinandens legitime krav i det område, der indtil 1948 havde været det britiske mandatområde Palæstina. Aftalen skulle give palæstinenserne delvist selvstyre over dele af Vestbredden og Gaza. I 1995 skrev de under på en endnu mere konkret plan for fredsprocessen, der skulle sikre palæstinensisk kontrol over alle byerne på Vestbredden og Gaza. Men det israelske parti Likuds valgsejr i 1996 førte til en forværring af forholdet til Det Palæstinensiske Selvstyre, fordi regeringen hvilede på et samarbejde med radikale religiøse og stærkt nationalistiske partier.

I år 2000 var der en palæstinensisk folkelig opstand, "den anden intifada", hvilket resulterede i en voldsom eskalering i antallet af dræbte de følgende år. Ifølge tal fra FN blev i alt 4.228 palæstinensere, 1.024 israelere og 63 udenlandske borgere dræbt mellem år 2000-2007. To år senere byggede Israel en 700 kilometer lang mur omkring Vestbredden for at forebygge palæstinensiske terroraktioner. Muren omkranser dog ikke kun Palæstina, men indskrænker både det palæstinensiske område og afskærer palæstinensiske byer fra hinanden. Det mest kendte eksempel er den palæstinensiske by Hebron, hvor hele bycenteret samt en af de mest hellige moskeer er blevet besat af israelske bosættere.

Det skønnes, at palæstinenserne i dag kun kontrollerer 18 procent af det område, som Israel besatte i 1967. I 2007 indledtes ligeledes en blokade rundt om Gaza, som betyder at der er indført strenge restriktioner på den frie bevægelighed for mennesker og varer ind og ud af Gaza. Israel indførte blokaden som svar på Hamas' magtovertagelse, men Amnesty betegner den som en kollektiv afstraffelse, fordi den rammer tusindvis af uskyldige mennesker. Samme år indgik parterne en aftale om at arbejde for en to-statsløsning. Men de

kommende år fortsatte angrebene fra begge sider. Hamas-bevægelsen i Gaza, som styrer området, affyrede flere gange raketter mod israelske byer. Israel har som reaktion på disse rakettaffyringer siden 2008 ført krig i Gaza i tre omgange med store civile tab. Alene under den sidste bølge af angreb i 2014 mistede 1.460 palæstinensiske civile livet.

FN og det internationale samfund

FN har flere gange grebet ind overfor konflikten i Israel og i de besatte palæstinensiske områder og har især kritiseret Israels fremfærd. FN's Sikkerhedsråd vedtog allerede i 1967 en resolution, som understregede det utilladelige i at tilegne sig territorium ved krig. FN's Internationale Domstol, der skal afgøre stridigheder mellem stater, fastslog i 2004 at den israelske mur omkring Vestbredden strider mod international ret. I 2016 vedtog alle medlemmer af FN's Sikkerhedsråd, på nær USA, at de israelske bosættelser er ulovlige. Der er splittelse i det internationale samfund vedrørende Israels besættelse af palæstinensisk land, og mellem de lande, der anerkender Palæstina som stat, og de, der ikke gør. I 2015 havde 137 ud af FN's 193 medlemslande formelt anerkendt Palæstina som stat. Israel og de fleste vestlige lande (bortset fra Sverige) vil endnu ikke anerkende Palæstina. Især USA og Tyskland er af historiske årsager stærke politiske støtter af den israelske stat.

Menneskerettighedskrænkelser og livet i de besatte områder

Israels militære magt påvirker alle aspekter af livet i de besatte områder. 4,9 millioner mennesker oplever dagligt at blive begrænset i deres bevægelsesfrihed på grund af muren og de mange militære checkpoints. I Gaza lever 1,9 millioner mennesker nu på 10. år under en blokade, der har skabt en humanitær krise i området, samtidig med jævnlige militære angreb og undertrykkelse fra både israelske og palæstinensiske myndigheder. Tusindvis af palæstinensere lever som internt fordrevne efter at have fået konfiskeret deres ejendom og landområder. De fleste palæstinensere lever derfor under meget svære forhold og oplever problemer med at kunne rejse, gå i skole, tjene penge, arbejde på deres marker, komme på hospitalet og få adgang til basale fødevarer og vand.

Palæstinensere er systematisk ofre for diskrimination, vilkårlige anholdelser, administrative frihedsberøvelser og uretfærdig rettergang. Flere hundreder palæstinensiske børn sidder i dag fængslet i Israel og mange indsatte har oplevet at blive mishandlet af politiet.

Et af de mest håndfaste eksempler på Israels diskrimination af palæstinensere forekommer i byen Hebron, som ligger på Vestbredden. I Hebron lukkede den israelske hær i 1994 gaden "Shuhada" for alle palæstinensere, som ikke har adresse i gaden. Israelere, der er bosat i Hebron, hvilket er i strid med international lov, må derimod gerne benytte gaden.

Krænkelser af ytrings- og forsamlingsfriheden

Palæstinenserens ytrings- og forsamlingsfrihed har længe været presset af israelske myndigheder og militær. Israel har nu i 50 år opretholdt en lov, som straffer palæstinensere for fredelige politiske ytringer og forsamlinger (under den såkaldte "Militær Ordre 101"). Palæstinensere på Vestbredden og i Gaza må ikke deltage i eller organisere sammenkomster for mere end ti personer, hvis det har et politisk formål, eller hvis der holdes en politisk tale. Det kan ligeledes være ulovligt at have en politisk plakat eller andre politiske symboler i sit hjem.

Israel har ofte håndhævet denne lov med overdreven magtbrug overfor palæstinensiske protester. Ifølge tal fra Amnesty kostede skud mod palæstinensiske demonstranter 22 mennesker livet alene i 2016.

På det sidste har de palæstinensiske myndigheder også gjort sig skyldige i at overtræde civilsamfundets ret til ytringsfrihed ved vedtagelsen af en ny "Electronic Cyber Crime Law", som medfører stærke restriktioner på medie- og ytringsfriheden på nettet.

Årets sager i Skriv for Liv

Dette års sag i Skriv for Liv, som vedrører den israelske og palæstinensiske konflikt, omhandler de to palæstinensiske menneskerettighedsforkæmpere Farid al-Atrash og Issa Amro. Begge protesterer med fredelige midler mod de israelske bosættelser, og Issa Amro er blevet kendt under navnet "Palæstinas Ghandi". Issa Amro er koordinator for en gruppe, der hedder "Youth Against Settlements", og Farid al-Atrash er formand for en underafdeling af organisationen "Independent Commission for Human Rights", der dokumenterer overgreb begået af både israelske og palæstinensiske myndigheder.

I februar 2016 deltog de begge i en fredelig demonstration i Hebron. Demonstrationen krævede at "Shuhada-gaden" skulle genåbnes, og restriktionerne mod den palæstinensiske befolkning ophører. Israelske styrker kastede tåregasgranater mod demonstrationen, og Issa Amro og Farid al-Atrash blev anholdt. De står nu tiltalt for en lang række anklager som skal for retten i slutningen af oktober 2017. Farid al-Atrash er blandt andet anklaget for vold mod en soldat, selvom videodokumentation viser, at han stod stille med en plakat foran soldaterne, da han blev skubbet og voldsomt anholdt af en gruppe soldater. Issa Amro står til 18 anklager, dækkende alt fra at have "fornærmet en soldat" til at have overtrådt "Military Order 101", fordi han under en demonstration bar en T-shirt, hvor der stod "I have a dream", samtidig med at han viftede med det palæstinensiske flag.

For nylig blev Issa Amro derudover anholdt af de palæstinensiske myndigheder efter at have udtalt sig kritisk på Facebook. Han blev løsladt efter seks dage og det er endnu uvist om de palæstinensiske myndigheder vil rejse en egentlig tiltale imod ham.

Læs mere her:

Amnestys årsrapport 2016/2017 om Israel og de besatte palæstinensiske områder:

<https://www.amnesty.org/en/countries/middle-east-and-north-africa/israel-and-occupied-palestinian-territories/report-israel-and-occupied-palestinian-territories/>

Amnestys artikel om Israels besættelse af palæstinensiske områder:

<https://www.amnesty.org/en/latest/campaigns/2017/06/israel-occupation-50-years-of-dispossession/>

Amnestys artikel om Israels lov "Military order 101":

<https://www.amnesty.org/en/latest/campaigns/2017/08/50-years-of-israeli-occupation-four-outrageous-facts-about-military-order-101/>

Amnestys artikel om Hamas' krænkelser af ytringsfriheden i Gaza:

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2017/08/palestine-dangerous-escalation-in-attacks-on-freedom-of-expression/>

Amnestys artikel om Israels militære offensiv i Gaza 2014:

<https://www.amnesty.org/en/latest/campaigns/2015/07/justice-victims-war-crimes-gaza-conflict/>

Amnestys artikel om Issa Amro og Farid al-Atrash:

<https://www.amnesty.org/en/documents/mde15/5294/2016/en/>

Honduras

Geografi og oprindelige folk

Honduras ligger i Mellemamerika og grænser op til Guatemala, El Salvador og Nicaragua. Med sine bjerge, regnskove, sletter og kyststrækninger er Honduras rig på naturressourcer, men økonomisk set er landet et af de fattigste i regionen.

I Honduras lever omkring 500.000 oprindelige folk. De er efterkommere af mennesker, som levede i præ-koloniale samfund, det vil sige før den spanske kolonisering af landet i år 1523. Honduras oprindelige folk har en stærk tilknytning til deres territorier og de omgivende naturressourcer. De har deres særskilte traditioner og skikke, samt deres eget sprog. Samtidig har de egne sociale, økonomiske og politiske systemer, som de forsøger at bevare.

Oprindelige folk er blandt de mest marginaliserede, fattige og forfulgte mennesker i verden. Derfor vedtog FN's Generalforsamling i 2007 en erklæring om oprindelige folks rettigheder. Erklæringen skal beskytte de oprindelige folk på en lang række områder, herunder for eksempel retten til selvbestemmelse og til ikke at blive tvangsfjernet fra deres landområder.

Retten til territorie, land og et sundt miljø

Oprindelige folk har i århundreder været udsat for diskrimination og marginalisering fra det omgivende samfund. De oprindelige folk i Honduras bliver i disse år presset yderligere af virksomheder og statslige myndigheder, som invaderer deres territorier for at føre minedrift, konstruere elektricitetsværker i floderne eller fælde store skovarealer. Denne udvikling underminerer livsvilkårene for de oprindelige folk og truer hele deres kultur, livsform og samfund.

Derfor kæmper de oprindelige folk for retten til territorium, imod ødelæggelser af naturen, og de kæmper for at blive inddraget i forhandlinger, inden deres landområder bliver beslaglagt eller solgt.

Verdens farligste land for miljø- og jordrettighedsforkæmpere

Men Honduras er det farligste land i verden at kæmpe for disse rettigheder. Rettighedsforkæmperne samt deres familie og kollegaer modtager ikke den nødvendige beskyttelse, hvorfor der igen og igen er tilfælde af angreb og trusler.

Samtidig er Honduras' politi- og militærmyndigheder præget af stor korruption og har i flere tilfælde været direkte involveret i drab på rettighedsforkæmpere. Op mod 90 procent af alle drabssager bliver aldrig opklaret, og de oprindelige folk har ligeledes store problemer med at få adgang til retssystemet og kræve retfærdighed.

Skriv for Liv sagen

Organisationen MILPAH, som er fokus for dette års Skriv for Liv, arbejder primært for at blive hørt og informeret før implementeringen af elektricitetsprojekter og minedrift indenfor deres territorier. For dette arbejde bliver de udsat for smædekampagner, trusler, overfald og mord.

Læs mere her:

Youtube video om MILPAH:

https://www.youtube.com/watch?v=_nXIYEgZnM8

Amnestys rapport om overgreb på jord- og miljøforkæmpere i Honduras og Guatemala:

<https://www.amnesty.org/en/documents/amr01/4562/2016/en/>

Amnestys artikel om overgreb på jord- og miljøforkæmpere i Honduras og Guatemala:

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2016/09/honduras-guatemala-ataques-en-aumento-en-los-paises-mas-mortiferos-del-mundo-para-los-activistas-ambientales/>

Amnestys artikel om mordet på jord- og miljøforkæmperen Berta Cáceres:

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2017/05/honduras-justicia-en-la-cuerda-floja/>

Amnestys interview med eneste vidne til mordet på jord- og miljøforkæmperen Berta Cáceres:

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2016/05/sole-witness-to-berta-caceres-murder-it-was-clear-she-was-going-to-get-killed/>

De Forende Nationers Deklaration Om Oprindelige Folks Rettigheder (dansk): Se især artikel 2,3, 8, 10, 11, 24, 25, 26, 27 og 28: http://www.un.org/esa/socdev/unpfii/documents/DRIPS_danish.pdf